

LAUKU ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Priekšlaicīgā pensionēšanās

Atgādinām, ka priekšlaicīgās pensijas aprēķins katru gadu mainās, savukārt konkrētajam pretendētājam turpmākajos gados saņemamās pensijas lielums ir tieši tāds pats, kāds tika aprēķināts pieteikšanās gadā. Tātad saņemamās pensijas lielums ir tieši atkarīgs no pensijas aprēķina gadā, kad tiek iesniegts pieteikums uz atbalstu priekšlaicīgās pensionēšanās gadījumā.

Tiem pretendentiem uz atbalstu Lauku attīstības pasākumā „Priekšlaicīgā pensionēšanās”, kuri savus pieteikumus iesniegs, sākot ar 2006. gada 1. janvāri, priekšlaicīgās pensijas lielums būs atšķirīgs no 2005. gada aprēķina. Izmaiņas ir saistītas ar izmaiņām vairākos pensijas aprēķinā iesaistītajos lielumos – Is, Es un izmaiņām minimālās darba algas apjomā:

- **Is** 2006. gadam ir noteikts 4176,67 latu apmērā (SUDAT saimniecību vidējie

neto ienākumi iepriekšējo trīs gadu periodā, neieskaitot gadu pirms pieteikšanās (2002.–2004. gads));

- **Es** 2006. gadam ir noteikts 10,1 (SUDAT saimniecību vidējais ekonomiskais lielums);
- **minimālā darba alga** 2006. gadā saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 790 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi” būs 90 latu mēnesī jeb 1080 latu gadā.

Saistībā ar šīm izmaiņām ievērojami ir palielinājies pensijas apmērs atbalsta pretendentiem, kuru saimniecībām iepriekšējo 4 gadu darbības periodā bija mazi ienākumi vai pat zaudējumi. 1. tabulā ir dots priekšlaicīgās pensijas apmēra salīdzinājums 2005. un 2006. gadā.

1. tabula

Priekšlaicīgās pensijas lielums 2005. un 2006. gadā

Saimniecības vidējie gada zaudējumi vai peļņa iepriekšējo 4 noslēgto gadu periodā, Ls	Priekšlaicīgās pensijas lielums gadā, Ls	Saimniecības vidējie gada zaudējumi vai peļņa iepriekšējo 4 noslēgto gadu periodā, Ls	Priekšlaicīgās pensijas lielums gadā, Ls
2006. gads		2005. gads	
Zaudējumi, lielāki par (-5162)	1080	Zaudējumi, lielāki par (-1840)	960
Zaudējumi no (-5162) līdz 0	no 1080 līdz 4177	Zaudējumi no (-1840) līdz 0	no 960 līdz 2065
Peļņa no 0 līdz 4177	4177	Peļņa no 0 līdz 2065	2065
Peļņa no 4177 līdz 11 242	no 4177 līdz 10 542	Peļņa no 2065 līdz 11 720	no 2065 līdz 10 542
Peļņa, lielāka par 11 242	10 542	Peļņa, lielāka par 11 720	10 542

2. tabulā ir doti priekšlaicīgās pensijas aprēķina piemēri 2006. gadam atkarībā no saimniecības peļņas vai zaudējumu apmēriem.

2. tabula

Priekšlaicīgās pensijas aprēķināšanas piemēri

<p>Ja saimniecības darbības vidējais gada rezultāts iepriekšējos 4 gados ir bijis negatīvs, priekšlaicīgās pensijas lielums būs 1080–4177 lati, atkarībā no zaudējumu lieluma.</p> <p>Zaudējumi 5162 latu apmērā ir robeža, no kuras priekšlaicīgās pensijas lielums sāk pārsniegt minimālo apmēru – 1080 latu.</p>	<p>Ja $I < 0$, tad $P = I_s + 0.6 \times I$, bet ne mazāks par valstī noteikto minimālo mēneša darba algu gadā</p> <p>Zaudējumi 6000 latu apmērā $P = 4176,67 + 0,6 \times (-6000) = 576,67$ Tātad šajā gadījumā saimniecības atdevēja gada pensija būs 1080 latu, jo aprēķinā iegūtais rezultāts ir mazāks par 1080 latiem.</p> <p>Zaudējumi 1000 latu apmērā $P = 4176,67 + 0,6 \times (-1000) = 3576,67$ Šajā gadījumā saimniecības atdevēja gada priekšlaicīgā pensija būs 3576,67 lati.</p>
<p>Ja saimniecības darbības vidējais gada rezultāts iepriekšējos 4 gados ir bijis pozitīvs, priekšlaicīgās pensijas lielums atkarībā no peļņas būs 4177–10 542 lati.</p> <p>Peļņa 4177 latu apmērā ir robeža, no kuras priekšlaicīgās pensijas lielums sāk pārsniegt SUDAT saimniecību vidējos neto ienākumus (4176,67 LVL).</p> <p>Savukārt peļņa 11 242 latu apmērā ir robeža, pēc kuras pārsniegšanas priekšlaicīgās pensijas apmērs saglabājas nemainīgs – 10 542 LVL gadā ($10\ 542\ LVL = 15\ 000\ EUR \times 0,702804$)</p>	<p>Ja $I \geq 0$, tad $P = I + (I_s - I) : E_s$, bet ne mazāks par I_s un ne lielāks par 15 000 EUR</p> <p>Peļņa 1000 latu apmērā $P = 1000 + (4176,67 - 1000) : 10,1 = 1314,52$ Tātad šajā gadījumā saimniecības atdevēja gada pensija būs 4176,67 lati, jo aprēķinā iegūtais rezultāts ir mazāks par 4176,67 latiem.</p> <p>Peļņa 5000 latu apmērā $P = 5000 + (4176,67 - 5000) : 10,1 = 4918,48$ Šajā gadījumā saimniecības atdevējs gadā saņems priekšlaicīgo pensiju 4918,48 latu apmērā.</p> <p>Peļņa 15 000 latu apmērā $P = 15000 + (4176,67 - 15000) : 10,1 = 13\ 928,38$ Šajā gadījumā saimniecības atdevēja gada pensija būs 10 542 lati, jo aprēķinā iegūtais rezultāts ir lielāks par 10 542 latiem.</p>

2006. gadā ir mainījies priekšlaicīgās pensijas lielums arī atdodamās saimniecības strādniekam. Saimniecības strādnieka gada pensija tiek noteikta I_s apmērā, ievērojot limitu 3500 EUR gadā un kopējo limitu – līdz 35 000 EUR. Pārreķinot 3500 EUR latos pēc LAD noteiktā kursa, iegūstam 2459,81 LVL. Tā kā I_s lielums 4176,67 LVL pārsniedz limitu, strādnieks, kurš uz priekšlaicīgo pensiju pieteiksies

2006. gadā, turpmāk varēs saņemt priekšlaicīgo pensiju 2459,81 LVL apmērā.

3. tabulā ir dots detalizēts priekšlaicīgās pensijas aprēķins saimniecības atdevējam, kuru Jūs varat izmantot, lai noteiktu iespējamo priekšlaicīgās pensijas lielumu, iesniedzot pieteikumu atbalsta saņemšanai 2006. gadā.

3. tabula

**Priekšlaicīgās pensijas lielums atkarībā no saimniecības pēdējo 4 gadu vidējās
peļņas vai zaudējumiem, Ls**

Saimniecības peļņa/ zaudējumi	Priekšlaicīgā pensija	Pensija mēnesī	Saimniecības peļņa/ zaudējumi	Priekšlaicīgā pensija	Pensija mēnesī	Saimniecības peļņa/ zaudējumi	Priekšlaicīgā pensija	Pensija mēnesī
-5500	1080	90,00	200	4177	348,06	5900	5729	477,45
-5400	1080	90,00	300	4177	348,06	6000	5819	484,96
-5300	1080	90,00	400	4177	348,06	6100	5910	492,46
-5200	1080	90,00	500	4177	348,06	6200	6000	499,97
-5162	1080	90,00	600	4177	348,06	6300	6090	507,48
-5100	1117	93,06	700	4177	348,06	6400	6180	514,99
-5000	1177	98,06	800	4177	348,06	6500	6270	522,50
-4900	1237	103,06	900	4177	348,06	6600	6360	530,01
-4800	1297	108,06	1000	4177	348,06	6700	6450	537,51
-4700	1357	113,06	1100	4177	348,06	6800	6540	545,02
-4600	1417	118,06	1200	4177	348,06	6900	6630	552,53
-4500	1477	123,06	1300	4177	348,06	7000	6720	560,04
-4400	1537	128,06	1400	4177	348,06	7100	6811	567,55
-4300	1597	133,06	1500	4177	348,06	7200	6901	575,06
-4200	1657	138,06	1600	4177	348,06	7300	6991	582,56
-4100	1717	143,06	1700	4177	348,06	7400	7081	590,07
-4000	1777	148,06	1800	4177	348,06	7500	7171	597,58
-3900	1837	153,06	1900	4177	348,06	7600	7261	605,09
-3800	1897	158,06	2000	4177	348,06	7700	7351	612,60
-3700	1957	163,06	2100	4177	348,06	7800	7441	620,10
-3600	2017	168,06	2200	4177	348,06	7900	7531	627,61
-3500	2077	173,06	2300	4177	348,06	8000	7621	635,12
-3400	2137	178,06	2400	4177	348,06	8100	7712	642,63
-3300	2197	183,06	2500	4177	348,06	8200	7802	650,14
-3200	2257	188,06	2600	4177	348,06	8300	7892	657,65
-3100	2317	193,06	2700	4177	348,06	8400	7982	665,15
-3000	2377	198,06	2800	4177	348,06	8500	8072	672,66
-2900	2437	203,06	2900	4177	348,06	8600	8162	680,17
-2800	2497	208,06	3000	4177	348,06	8700	8252	687,68
-2700	2557	213,06	3100	4177	348,06	8800	8342	695,19
-2600	2617	218,06	3200	4177	348,06	8900	8432	702,70
-2500	2677	223,06	3300	4177	348,06	9000	8522	710,20
-2400	2737	228,06	3400	4177	348,06	9100	8613	717,71
-2300	2797	233,06	3500	4177	348,06	9200	8703	725,22
-2200	2857	238,06	3600	4177	348,06	9300	8793	732,73
-2100	2917	243,06	3700	4177	348,06	9400	8883	740,24
-2000	2977	248,06	3800	4177	348,06	9500	8973	747,75
-1900	3037	253,06	3900	4177	348,06	9600	9063	755,25
-1800	3097	258,06	4000	4177	348,06	9700	9153	762,76
-1700	3157	263,06	4100	4177	348,06	9800	9243	770,27
-1600	3217	268,06	4177	4177	348,08	9900	9333	777,78
-1500	3277	273,06	4200	4198	349,81	10000	9423	785,29
-1400	3337	278,06	4300	4288	357,32	10100	9514	792,79
-1300	3397	283,06	4400	4378	364,82	10200	9604	800,30
-1200	3457	288,06	4500	4468	372,33	10300	9694	807,81
-1100	3517	293,06	4600	4558	379,84	10400	9784	815,32
-1000	3577	298,06	4700	4648	387,35	10500	9874	822,83
-900	3637	303,06	4800	4738	394,86	10600	9964	830,34
-800	3697	308,06	4900	4828	402,37	10700	10054	837,84
-700	3757	313,06	5000	4918	409,87	10800	10144	845,35
-600	3817	318,06	5100	5009	417,38	10900	10234	852,86
-500	3877	323,06	5200	5099	424,89	11000	10324	860,37
-400	3937	328,06	5300	5189	432,40	11100	10415	867,88
-300	3997	333,06	5400	5279	439,91	11200	10505	875,39
-200	4057	338,06	5500	5369	447,42	11242	10542	878,51
-100	4117	343,06	5600	5459	454,92	11300	10542	878,51
0	4177	348,06	5700	5549	462,43	11400	10542	878,51
100	4177	348,06	5800	5639	469,94	11500	10542	878,51

LAUKU ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Standartu sasniegšana

Decembra vidū ir mainītas Lauku attīstības plāna pasākuma „Standartu sasniegšana” veidlapu formas. Izmaiņas ir saistītas ar kopējas aktivitātes „Higiēnas standartu nodrošināšana piena ražošanā” izveidi, pievienojot šai aktivitātei arī „Kompensāciju par cūku pārvietošanu no govju kūtīm un govju stāvvietu ierīkošanu”. Šīs apvienošanas rezultātā

- ir izveidots vienots „Standartu sasniegšanas plāns higiēnas standartu nodrošināšanai piena ražošanā”, kurš ietver visas ar piena higiēnas standartu sasniegšanu saistītās aktivitātes – piena slaukšanas un dzesēšanas aprīkojuma iegādi, piena māju būvniecību un cūku pārvietošanu no govju kūtīm un govju stāvvietu ierīkošanu;
- pieteikuma veidlapās aktivitāte „Cūku pārvietošana” ar numuru 2.4. ir pievienota 2. nodaļai „Higiēnas standartu nodrošināšana piena ražošanā”.

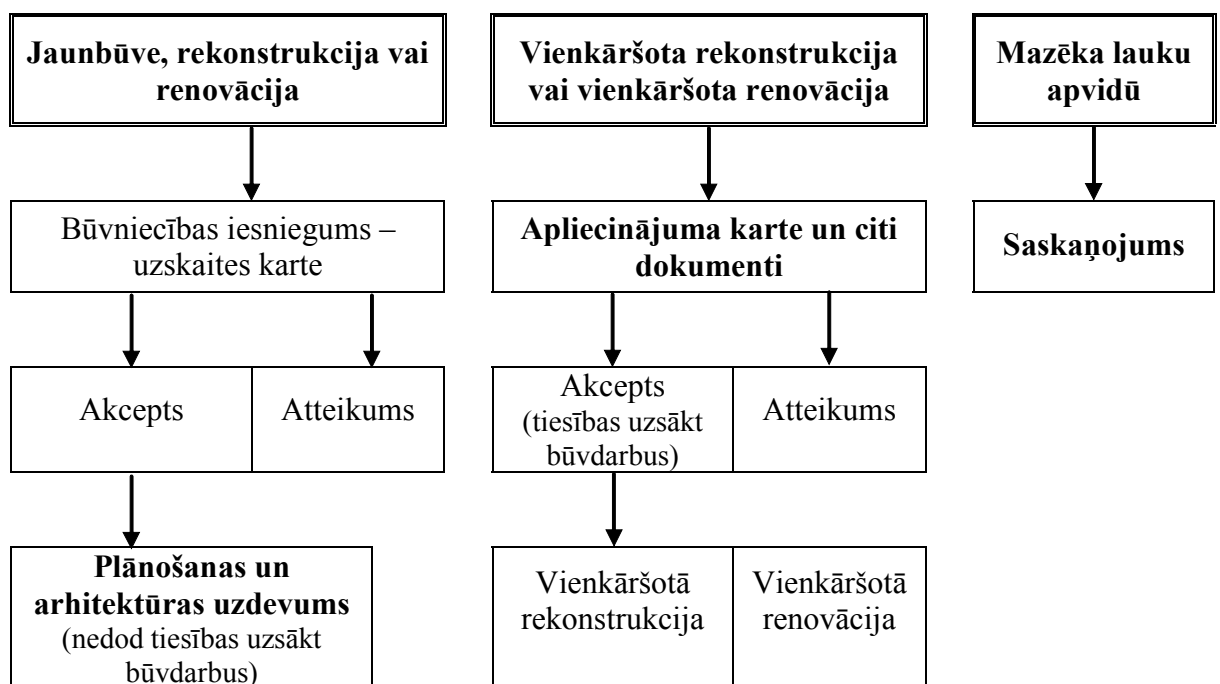
Savukārt precizējums „Standartu sasniegšanas plānā higiēnas standartu nodrošināšanai piena ražošanā” pie 2.1. aktivitātes „Ieguldījumi piena mājās” nosaka, ka ieguldījumu lieluma pamatošanai ir jāuzrāda piena mājas grīdas iekšējā lietderīgā platība.

☑Būvniecības dokumenti

Lauku attīstības plāna pasākumam “Standartu sasniegšana” pie iesniedzamajiem pavaddokumentiem jaunbūves, rekonstrukcijas un renovācijas gadījumā tagad ir pievienoti

- Plānošanas un arhitektūras uzdevums;
- Apliecinājuma karte;
- saskaņojums.

Šos dokumentus būvniecības veicējs var saņemt attiecīgās administratīvās teritorijas būvvaldē, un tie ir nepieciešami, lai varētu uzsākt būvniecību, rekonstrukciju un renovāciju (Plānošanas un arhitektūras uzdevums), vienkāršoto rekonstrukciju / renovāciju (Apliecinājuma karte) vai mazēkas būvniecību lauku apvidū (saskaņojums).

! Atcerieties: vienīgi vietējās administratīvās teritorijas būvvalde varēs pilnīgi kompetenti izlemt, kāds risinājums – rekonstrukcija, renovācija, vienkāršota rekonstrukcija/renovācija vai arī mazēkas statuss – ir piemērojams konkrētajai būvniecības iecerei. Saskaņā ar LR likumdošanu katra būvvalde ir tiesīga izdot saistošus noteikumus par apbūves kārtību konkrētajā administratīvajā teritorijā, kuru nosacījumi var atšķirties.

☑Jaunbūve, rekonstrukcija vai renovācija

Dokumentu noformēšanas kārtība, veicot jaunas būves celtniecību vai esošās rekonstrukciju un renovāciju, nav mainījies. Būvvaldē ir jāiesniedz būvniecības iesniegums – uzskaites karte. Būvvalde 30 dienu laikā pēc kartes reģistrācijas dienas izskata attiecīgās būvniecības ieceres atbilstību vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam un izsniedz Plānošanas un arhitektūras uzdevumu vai sniedz pamatotu rakstisku atteikumu. Ja ir nepieciešama būvniecības publiska apspriešana (gadījumos, ja būvniecība būtiski ietekmē vides stāvokli, iedzīvotāju sadzīves apstākļus vai nekustamā īpašuma vērtību u.c.), būvvalde sniedz rakstisku atzinumu 14 dienu laikā.

Plānošanas un arhitektūras uzdevums ir pamats būvprojekta izstrādāšanai, bet tas nedod tiesības sākt būvdarbus. Lai uzsāktu būvdarbus, vēl ir nepieciešams saskaņots būvprojekts un būvatļauja.

☑Mazēkas būvniecība lauku apvidū

Vispārīgie būvnoteikumi nosaka arī būvniecības kārtību t.s. mazēkām – vienstāva ēkām, kuru apbūves laukums nav lielāks par 25 m².

Noteikumos ir atrunāts, ka mazēkai nav nepieciešami būvprojekts un būvatļauja gadījumos, ja šāda ēka atrodas lauku apvidū un tās apjoms un būvvieta ir saskaņoti būvvaldē.

☑Vienkāršotā rekonstrukcija vai vienkāršotā renovācija

Jauns būvniecības gadījumā iesniedzams dokuments – t.s. Apliecinājuma karte – ir ieviests ar 2005. gada 14. septembri, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 685 “Grozījumi Ministru kabineta 1997. gada 1. aprīļa noteikumos Nr. 112 “Vispārīgie būvnoteikumi””, kuri nosaka jaunu, atvieglotu rekonstrukcijas un renovācijas veikšanas kārtību, kas ir nosaukta par vienkāršoto rekonstrukciju un vienkāršoto renovāciju.

Definīcijas	
Rekonstrukcija – būves vai tās daļas pārbūve, mainot būves vai tās daļas apjomu un mainot vai saglabājot funkciju, vai funkcijas maiņa, nemainot apjomu.	Vienkāršota rekonstrukcija – būves vai tās daļas funkcijas (lietošanas veida) maiņa bez pārbūves.
Renovācija – būves vai tās daļas remonts (kapitālais remonts), lai atjaunotu būvi vai tās daļu, nomainot nolietotošos nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešana būvē, nemainot tās apjomu un funkciju.	Vienkāršota renovācija – būves vai tās daļas renovācija, neskarot nesošās būvkonstrukcijas, ēkas fasādi, koplietošanas telpas un koplietošanas inženierkomunikācijas.

Vienkāršotas rekonstrukcijas vai vienkāršotas renovācijas gadījumā būvniecības iesniegums – uzskaites karte nav nepieciešama (Vispārīgo būvnoteikumu 37. punkts).

Būvniecības ierosinātājs kopīgi ar projektētāju izstrādā būvniecības ieceres dokumentāciju, jo vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas gadījumā būvvaldē ir jāiesniedz:

- apliecinājuma karte;
- paskaidrojuma raksts;
- atbilstoši ieceres dokumentācijai izstrādāts telpu plāns ar tehnisko rādītāju eksplikāciju;
- būves vai telpu grupas aktuālās tehniskās inventarizācijas lietas kopija;
- īpašuma tiesības apliecināšu dokumentu kopijas;

- mainīto inženiertīklu pievadu shēma, ja mainīti inženiertīklu pievadi;
- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauja, ja vienkāršota renovācija vai vienkāršota rekonstrukcija paredzēta valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa teritorijā vai tā aizsardzības zonā esošā būvē.

Ieceres dokumentācija un apliecinājuma karte ir jāgatavo trijos eksemplāros. Viens eksemplārs paredzēts iesniegšanai būvvaldē, un pa vienam eksemplāram paredzēts pasūtītājam un atbildīgajam projektētājam.

Būvvalde vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceri izskata 10 darbdienu laikā pēc tās reģistrācijas būvvaldē un izdara apliecinājuma kartē atzīmi par ieceres akceptēšanu vai sniedz rakstisku pamatotu atteikumu.

- Vienkāršotas rekonstrukcijas/renovācijas gadījumā ieceres akceptēšana dod tiesības uzsākt būvdarbus, jo, ja minētajā termiņā no būvvaldes nav saņemts atteikums, vienkāršotas renovācijas ierosinātais ir tiesīgs uzsākt būvdarbus un pēc to pabeigšanas, pamatojoties uz vienkāršotas renovācijas ieceres dokumentāciju un apliecinājuma karti, iesniedz Valsts zemes dienestā iesniegumu par grozījumu izdarīšanu būves vai telpu grupas tehniskās inventarizācijas lietā;
- vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātais ir tiesīgs uzsākt paredzēto saimniecisko darbību. Šajā gadījumā būvvalde 5 darbdienu laikā pēc ieceres akceptēšanas un attiecīgās atzīmes izdarīšanas apliecinājuma kartē nosūta to Valsts zemes dienestam grozījumu izdarīšanai būvju vai telpu grupu tehniskās inventarizācijas lietā.

Saskaņā ar vispārīgo būvnoteikumu nosacījumiem vienkāršotas rekonstrukcijas un vienkāršotas renovācijas gadījumā nav nepieciešami arī būvprojekts un būvatļauja.

Par būves vai tās daļas konstrukciju noturību, koplietošanas inženierkomunikāciju netraucētu funkcionēšanu, atbilstību paredzētajam lietošanas veidam un normatīvajiem aktiem ir atbildīgs projektētājs. Savukārt ieceres ierosinātais atbild par ieceres īstenošanu atbilstoši izstrādātajai vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceres dokumentācijai.

Ja, veicot būves vai telpu grupas tehnisko inventarizāciju, Valsts zemes dienests konstatē, ka būves vai būves daļas izmaiņas neatbilst vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ieceres dokumentācijai, vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātais pasūta eksperta – sertificēta speciālista – atzinumu. Pozitīvs minētā eksperta atzinums ir pamats grozījumu izdarīšanai būves vai telpu grupas tehniskās inventarizācijas lietā. Eksperta atzinuma kopiju vienkāršotas renovācijas vai vienkāršotas rekonstrukcijas ierosinātais nosūta attiecīgajai būvvaldei.

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Izmaiņas nodokļu likumdošanā

Nodokļu likumdošanā ar 2006. gada 1. janvāri ir notikušas vairākas svarīgas izmaiņas.

1. Saskaņā ar grozījumiem likumā „Par nodokļiem un nodevām” tiek daļēji atcelta stingrās uzskaites preču pavadzīmju-rēķinu veidlapu obligāta lietošana un tiek ieviests jauns attaisnojuma dokuments – pavadzīme ar VID piešķirtu numuru. Līdz 2006. gada 31. decembrim stingrās uzskaites pavadzīmes-rēķini kā obligāti tiek saglabāti darījumos ar kokmateriāliem. Saskaņā ar grozījumiem likumā „Par nodokļiem un nodevām” stingrās uzskaites preču pavadzīmes-rēķinu lietošana arī turpmāk tiek saglabāta darījumos ar akcīzes precēm (alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem un naftas produktiem) un medikamentiem.
2. Izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanā no 2006. gada 1. janvāra:
  - neapliekamais minimums ir Ls 32 mēnesī;
  - atvieglojums par apgādībā esošām personām ir Ls 22 par katru apgādībā esošo personu;
  - papildu atvieglojumi I vai II grupas invalīdiem – Ls 38 mēnesī, III grupas invalīdiem – Ls 30 mēnesī;

- papildu atvieglojumi politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, ja ir piešķirta pensija – Ls 38 mēnesī; papildu atvieglojumi politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, ja nav piešķirta pensija – Ls 70 mēnesī;
  - ar nodokli neapliekamais ienākums 3000 latu apmērā attiecināms uz ieņēmumiem no lauksaimniecības un lauku tūrisma (jēdziena “lauku tūrisms” skaidrojums jāskatās likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”).
3. 2006. gadā minimālā mēnešalga ir Ls 90, minimālā stundas tarifa likme ir Ls 0,535 (pusaudžiem un darbiniekiem, kuri pakļauti īpašam riskam un kuriem normālais darba laiks ir 7 stundas dienā un 35 stundas nedēļā – minimālā stundas tarifa likme ir Ls 0,611).
  4. Uzņēmējdarbības riska nodeva 2006. gadā ir Ls 0,25 par katru darbinieku.
  5. Sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme pašnodarbinātajiem 2006. gadā ir 30,2%; sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu minimālais objekts pašnodarbinātajiem nav mainīts – Ls 110 mēnesī un Ls 1320 gadā.

Svarīgākie datumi, kurus lauku uzņēmējs nedrīkst aizmirst 2006. gada februārī

	Terminš	Janvāris					Februāris			Marts		
		1	15	25	31	1	15	25	28	1		
Papildu valsts tiešie maksājumi												
Lauku attīstības plāna pasākumi												
Strukturfondu atbalsts	Zemes uzlabošana											
	Atbalsts mežsaimniecībai											
Nacionālās subsidijas	Lopkopība											
	Augkopība											
	Izglītība, zinātne un informācijas izplatīšana											
	Bioloģiskā lauksaimniecība											
Nacionālās subsidijas	Kartupeļu audzētājiem											
	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)											
Gramatvedība un nodokļi	Preču pavadzīmes rēķini, darījumu kvītis											
	Nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām un būvēm											
Gramatvedība un nodokļi	Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi											
	Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas											

 Terminš, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

 Iesniegumu un atskaišu apkopšanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

 Tikai zemnieku saimniecībām, kuras šo termiņu saskaņojušas ar VID.

AUGKOPIĀBA

Augsnes kaļķošana

Skābo augšņu kaļķošanu var veikt jebkurā gada laikā, kad lauks ir brīvs no kultūraugiem un mitruma apstākļi atļauj lietot tehniku. Tā kā pavasaris un rudens lauksaimniekiem ir ļoti saspringts laiks, augsnes kaļķošanu var veikt arī ziemā.

☑Augsnes kaļķošana ziemā

Ja augsni kaļķo ziemā, tad kaļķošanai nav ieteicams lietot aktīvas iedarbības kaļķošanas materiālus, jo pazeminās to aktivitāti.

Kaļķošanu ziemā nevajadzētu veikt, ja

- nogāzes slīpums pārsniedz 3–4°;
- sniega sega ir biezāka par 20–30 cm;
- lauki pavasarī pārplūst;
- augsne nav sasalusi un tā ir pārāk mitra;
- vēja ātrums ir lielāks par 3–5 m s⁻¹;
- gaisa temperatūra ir zemāka par – 20 °C;
- virs sniega ir izveidojusies garoza.

☑Augsnes reakcija

Augsnes skābumu nosaka augsnes reakcija, kas ir atkarīga no augsnes cilmiežiem. Minerāli un ieži, kuri ir to sastāvā, sadēdot un ķīmiski pārveidojoties, veido skābas, bāziskas vai neitrālas sastāvdaļas.

Augsnes reakcija veidojas galvenokārt no augsnē esošajām, ūdenī šķīstošajām skābēm un sāļiem, kā arī no augsnes adsorbcijas kompleksā saistītajiem apmaiņas katjoniem.

Augsnes ķīmisko komponentu un ūdens mijiedarbības rezultātā augsnē rodas zināma ūdeņraža jonu (H⁺) un hidroksiljonu (OH⁻) koncentrācija, kas arī nosaka augsnes reakciju. Ja augsnes šķīdumā pārsvarā ir H⁺ joni, augsnes reakcija ir skāba, ja OH⁻ joni – tā ir bāziska.

☑Augsnes skābuma rašanās cēloņi

Ūdeņraža joni, kas ir cēlonis augsnes skābumam, augsnē veidojās dažādu apstākļu ietekmē.

Augsnes skābuma rašanās galvenie cēloņi ir

- nokrišņu darbība mēreni mitrā klimatā, kāds ir Latvijā. Nokrišņu daudzums gadā parasti ir lielāks nekā augsnes un augu iztvaikošanas spēja, līdz ar to notiek bāzisko elementu (kalcija, magnija) izskalošanās;
- ogļskābes, kas veidojas, oglekļa dioksīdam izšķīstot ūdenī, disociācija (atšķēloties H⁺ joniem);

- dažādi augsnē notiekoši mikrobioloģiski procesi, kuru rezultātā rodas ūdenī šķīstošas organiskās skābes (sviestskābe, etiķskābe, skudrskābe, fulvoskābes u.c.), kurām disociējoties, atšķēļas H⁺ joni;

- augi ar sakņu sistēmas spurgaliņām izdala vājas organiskās skābes, ar kuru palīdzību tiek šķīdinātas vajadzīgās augu barības vielas no grūtāk šķīstošiem savienojumiem augsnē, līdz ar to veicinot augsnes paskābināšanos;
- olbaltumvielām bagātu organisko savienojumu mineralizēšanās, kā rezultātā veidojas stipras minerālskābes (slāpekļskābe, sērskābe u.c.), kas augsnes šķīdumā veido brīvus ūdeņraža jonus;
- fizioloģiski skābu minerālmēslu lietošana;
- skābie nokrišņi.

☑Skābo augšņu izplatība Latvijā

Apsēkotās saimniecībās optimāla augsnes reakcija ir 64% pārbaudīto platību. Lielākās platības ar optimālu augsnes reakciju konstatētas Bauskas, Dobeles un Jelgavas rajonā. 18% visu apsekoto augšņu ir skābas (pH_{KCl} < 5,6), bet ir rajoni, kur šādas augsnes aizņem vairāk nekā trešo daļu platības (piemēram, Rīgas rajonā – 47%, Limbažu – 36%, Kuldīgas – 40%, Liepājas – 35%).

Apsēkotās saimniecības, kur kaļķojamo augšņu platības pēdējos 5 gados ir noskaidrotas, ziemā aizņem tikai 5% no visas LIZ Latvijā. Konstatēts, ka šajās saimniecībās 7 gadu laikā kaļķojamās platības ir palielinājušās vidēji par 0,7% gadā. Pieņemot, ka arī citās LIZ platībās augšņu paskābināšanās notiek līdzīgā mērā, varam secināt, ka pašreiz ap 50% no visas Latvijas LIZ platības aizņem augsnes, kurām nepieciešams veikt kaļķošanu.

☑Kaļķošanas materiāli

Latvijā kaļķošanas materiālus piedāvā Rīgas raj. – SIA „Saulkalnes S” (dolomītmilti, dolomīta karbonātkalķi), Aizkraukles raj. Pļaviņās – SIA „Celtniecības dolomīti” (dolomītmilti), Saldus raj. Nīgrandes pagastā – SIA „Silaiņi” (malts kaļķakmens) un a/s „Brocēni” (kaļķakmens milti, elektrofiltru putekļi), Valkas raj. – valsts a/s „Vidzemes ceļi” (dolomītmilti), Jelgavas raj. – a/s „Jelgavas cukurfabrika” (filtrkaļķis).

☑Kaļķošanas materiāla iestrāde augsnē

Tūlīt pēc kaļķošanas kaļķi pēc iespējas labāk ir jāsaļauc ar augsni, izmantojot disku ecēšas, kultivatoru vai kādu citu augsnes apstrādes agregātu, un, ja iespējams, pēc tam arī jāiear augsnē.

Kaļķošanas materiālu izkliedēšanu un iestrādi augsnē nav vēlams veikt vienlaicīgi ar organiskā un minerālmēslojuma izkliedēšanu un iestrādi, jo tas var pazemināt mēslojuma efektivitāti. Vispirms vēlams iestrādāt kaļķošanas materiālu, un tikai pēc tam izkliedēt un iestrādāt organiskos un minerālmēslus.

☑Atbalsts augsnes kaļķošanai

Augsnes kaļķošanai ir pieejams arī Eiropas Savienības atbalsts no struktūrfondiem 4.4. pasākuma „Lauku teritorijas pārveidošanās un attīstības veicināšana” aktivitātes „Zemes uzlabošana” ietvaros. Sīkāka informācija par atbalsta saņemšanas nosacījumiem tika dota „Lauku Lapas” 4. numurā.

AUGKOPIĒBA***Tehnikas pakalpojumu cenas
2005. gadam***

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (LLKC) katru gadu apkopo tehnikas pakalpojumu cenas augkopībā, savācot šo informāciju no vidēji pieciem pakalpojumu sniedzējiem katrā Latvijas rajonā.

Informatīvais materiāls par vidējām tehnikas pakalpojumu cenām, kā arī katra pakalpojuma minimālajām un maksimālajām cenām, ir apkopots tabulā.

Tehnikas pakalpojumu cenas Latvijā 2005. gadā

Tehniskie pakalpojumi	Mērvienība	2005. gads	Max 2005.	Min 2005.
Šķīvošana	Ls/ha	18.41	34.00	8.50
Organisko mēsļu izkliedēšana	Ls/t	2.11	6.50	1.00
Aršana (korpusu skaits)				
3 korpusu arkls	Ls/ha	27.55	35.00	20.34
4 korpusu arkls	Ls/ha	28.58	35.00	22.00
5 korpusu arkls	Ls/ha	28.59	33.90	21.50
Kultivēšana (darba platums)				
2-4 m	Ls/ha	15.07	25.00	10.50
4-6 m	Ls/ha	15.68	25.00	7.50
virs 5 m	Ls/ha	16.35	22.50	11.00
Dziļirdināšana	Ls/ha	23.24	29.00	20.00
Frēzēšana	Ls/ha	19.37	33.75	7.00
Planēšana	Ls/ha	12.64	30.00	4.50
Graudaugu sēšana	Ls/ha	15.19	20.34	7.95
Biešu sēšana	Ls/ha	26.02	56.00	10.65
Pievelšana	Ls/ha	9.22	15.00	4.23
Sējumu ecēšana	Ls/ha	9.00	15.00	4.23
Biešu rušināšana	Ls/ha	29.24	55.00	12.71
Kartupeļu stādīšana	Ls/ha	30.47	55.00	20.00
Kartupeļu vagošana	Ls/ha	13.77	20.00	8.00
Smidzināšana	Ls/ha	9.86	17.00	3.40
Minerālmēsļu izkliedēšana	Ls/ha	8.10	13.00	4.24
Zāles pļauja:				
Traktors +pļaujmašīna	Ls/ha	19.25	25.42	13.25
Pašgājējplaujmašīna	Ls/ha	20.14	35.00	11.90
Vālošana-ārdīšana	Ls/ha	11.70	30.00	7.00

Tehniskie pakalpojumi	Mērvienība	2005. gads	Max 2005.	Min 2005.
Presēšana ķīpās	Ls/ha	23.14	50.71	11.02
Presēšana rituļos	Ls/ha	29.97	100.00	9.00
Savācējpiekabe	Ls/ha	11.85	21.00	2.50
Graudaugu kulšana (hedera platums)				
3-4 m heders	Ls/ha	32.13	40.00	25.75
4-5 m heders	Ls/ha	33.34	50.00	25.75
5-6 m heders	Ls/ha	32.50	41.50	24.00
Salmu smalcināšana	Ls/ha	15.10	29.66	5.00
Kartupeļu lakstu pļaušana	Ls/ha	15.45	25.42	9.32
Kartupeļu kratīšana	Ls/ha	50.32	90.40	27.75
Kartupeļu novākšana ar kombainu	Ls/ha	97.57	140.00	25.00
Biešu novākšana ar kombainu	Ls/ha	110.22	140.00	72.03
Graudu kaltēšana	Ls/t%	2.26	4.80	0.82
Graudu tīrīšana	Ls/t	3.66	9.00	0.85
Graudu malšana	Ls/t	9.49	20.00	4.41
Graudu kodināšana	Ls/t	9.08	16.95	2.88
Traktoru noma (dzinēja jauda)				
līdz 20 Zs	Ls/h	4.26	7.00	2.50
20-40 Zs	Ls/h	6.23	9.00	3.50
50-70 Zs	Ls/h	6.14	12.10	3.00
80-100 Zs	Ls/h	8.05	15.00	4.10
110-150 Zs	Ls/h	10.66	17.50	5.08
160-250 Zs	Ls/h	12.53	19.70	8.47
virs 250 Zs	Ls/h	13.47	16.00	8.47
kāpurķēžu traktors līdz 100 Zs	Ls/h	9.94	16.40	6.20
kāpurķēžu traktors virs 100 Zs	Ls/h	15.64	26.00	9.90
Kravas automobilis (kravnesība)				
līdz 1,5t	Ls/km	0.29	0.45	0.20
1,5-10,0 t	Ls/km	0.36	0.55	0.25
virs 10,0 t	Ls/km	0.46	0.63	0.30

LOPKOPIĀ

Atgādinājums piena ražotājiem

Ar 2006. gada 1. janvāri Latvijas piena ražotājiem ir beidzies pārejas periods attiecībā uz piena kvalitāti. Pašlaik Latvijas Republikas teritorijā ir tādas pašas piena kvalitātes prasības, kādas noteiktas pārējās Eiropas Savienības

dalībvalstīs un kas izriet no Padomes Direktīvas 92/46/EEK (1992. gada 16. jūnijs). Tās ietver veterinārsanitārās prasības attiecībā uz svaigpiena, termiski apstrādāta piena un piena produktu ražošanu un laišanu tirgū.

Minimālās prasības termiski neapstrādātam pienam

Dzīvotspējīgu mikroorganismu skaita novērtējums 30 °C temperatūrā (uz 1 ml)	≤ 100 000 ^a
Somatisko šūnu skaita kontroles rezultāts (1 ml)	≤ 400 000 ^b

^a Vidējais ģeometriskais, aptverot divu mēnešu ilgu periodu, kura laikā ņemti vismaz divi paraugi mēnesī.

^b Vidējais ģeometriskais, aptverot trīs mēnešu ilgu periodu, kura laikā ņemts vismaz viens paraugs mēnesī.

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs piedāvā

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs un tā filiāles, piesaistot Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda finansējumu, organizē bezmaksas kursus lauksaimniekiem un mežsaimniekiem.

Informāciju par precīzu kursu norises laiku var iegūt pa norādīto kontakttelefonu.

**Eiropas Savienības struktūrfonda nacionālās programmas
“Atbalsts profesionālajai izglītībai, uzlabojot lauksaimnieku, mežsaimnieku un pārējo lauksaimniecības un mežsaimniecības darbībā un pārveidē iesaistīto personu profesionālās iemaņas un kompetenci”**

PROJEKTA “PROFESIONĀLĀS APMĀCĪBAS 2004” KURSU PROGRAMMA
MARTAM UN APRĪLIM

Lauksaimniecība

Nr.	Apmācību kursu tēma	Kontakt- tālrunis	Īstenošanas vieta	marts	aprīlis
1.	Kursi fiziskām personām, kuras veic Ciltsdarba likumā noteiktos uzdevumus dzīvnieku ganāmpulkos Latvijā / 42 st.	3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34		
2.	Labas lauksaimniecības prakses prasības un ieviešana / Rīcību programma (Nitrātu direktīva) / 28 st.	5122579	Aizkraukle, Aizkraukles LKB, Lāčplēša 2a		
		3833480	Saldus, Kuldīgas iela 69		
3.	Lauksaimniecības produkcijas ražošanas īpaši aizsargājamās teritorijās / 28 st.	5122579	Aizkraukle, Aizkraukles LKB, Lāčplēša 2a		
4.	Lopkopība / augkopība; apakštēma: Lopkopība / 56 st.	5207070	Jēkabpils, Brīvības iela 2b		
		5681105	Krāslava, Skolas 9		
5.	Mācību kurss lauksaimniekiem augu aizsardzībā / 30 st.	3927211	Bauska, Uzvaras ielā-1		
		4473852	Gulbene, Ābeļu 2		
		3628565	Ventspils, Kuldīgas iela 25		

Mežsaimniecība

Nr.	Apmācību kursu tēma	Kontakt- tālrunis	Īstenošanas vieta	marts	aprīlis
1.	Uzņēmējdarbības attīstības iespējas dabīgu koka formu izmantošanas jomā / 30 st.	3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34		

Uzņēmējdarbība

Nr.	Apmācību kursu tēma	Kontakt- tālrunis	Īstenošanas vieta	marts	aprīlis
1.	Grāmatvedība un finanses vadītājam / 24 st.	5422332	Daugavpils, Sēlijas iela 25		
2.	Uzņēmuma vadības plānošana / 24 st.	5681498	Krāslava, Skolas 9		
		5022792	Ogre, Brīvības iela 15		
3.	Projektu vadība / pārmaiņu vadība / 24 st.	3323519	Kuldīga, Pilsētas laukums 2, 1. stāva mācību klase		
		5022792	Ogre, Brīvības iela 15		
		3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34		
4.	Mārketinga vadība / 16 st.	4807688	Madona, Poruka iela 2		
5.	Tirgus izpēte / 24 st.	4122048	Cēsis, Bērzaines iela 5		
6.	Uzņēmuma vadības plānošana / 24 st.	3050555	Jelgava, Dobeles iela 43		
7.		3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34		
8.	Projektu vadība / pārmaiņu vadība / 24 st.	4307012	Alūksne, Dārza 11		
9.	Darba aizsardzība / 40 st.	3123452	Tukums, Pils iela 11		

